

perforatorium, waarmede het mij gelukte. Doch hoe had de vrouw geleden! VAN DEN BERG heeft dezelfde moeilijkheden ondervonden, moest ook het perforatorium ter hand nemen. Is er dan geen reden om eens over een andere methode te praten en mag VAN ROOY die andere, zoo eenvoudige methode bedenkelijk en overbodig noemen? De methode door VAN ROOY aanbevolen gelukt alleen, als het aangezicht naar voren is gekeerd en dit is de minst geziene houding van de vrucht.

In het leerboek van TREUB staat op bldz. 776 (uitgave 1909): „Wanneer die punctie (van het nakomende hoofd), *zooals niet zelden het geval is*, bezwaarlijk gaat”, enz.. Dus TREUB had toch ook niet de ervaring, dat het zoo eenvoudig is.

Deze dingen weet prof. VAN ROOY veel beter dan ik en daarom is het eigenlijk vreemd, dat ik dit alles moet neerschrijven als antwoord op een door hem te theoretisch gesteld stukje.

Ten slotte een verzoek aan collegae, die misschien nu of later een hydrocephalus in hun verloskundige praktijk aantreffen. Als zij, om welke reden dan ook, de door mij aanbevolen methode toegepast hebben, zouden zij mij dan even met een kort woord het beloop van de bevalling en van het kraambed willen mededeelen?

Dordrecht, 21 Februari 1926.

TH. H. M. PLATTE.

DOODSOORZAAK EN BURGERLIJKE STAND.

Op 27 Januari overleed eene mijner patiënten, een dame van 83 jaar, in een der particuliere ziekenhuizen. De geneeskundige deed voor den Burgerlijken Stand de volgende opgave van overlijden: Spontaan fractuur van het femur. Degeneratio cordis. Marasmus senilis. Geen vermoeden van gewelddadigen dood.

De ambtenaar van den Burgerlijken Stand begreep blijkbaar deze eenvoudige titulatuur niet en zond de verklaring door naar politie of justitie met gevolg, dat de begrafenis, waarvoor familie van buiten reeds aangekondigd was, niet kon doorgaan. Betrekkelijk was dit niet het voornaamste in deze zaak, doch dat er nu vermoedens gerezen waren, dat men hier met een opzèt te doen had om de oude erf tante uit den weg te ruimen, terwijl zij heel onschuldig uit bed gevallen was en daarbij een breuk van het linker bovenbeen had gekregen, dat griefde de familie in hooge mate en zeer terecht.

Ik heb den burgemeester van Amsterdam in kennis gesteld van dit feit en beleefd verzocht om den ambtenaar van den Burgerlijken Stand te doen bijstaan bij het beoordeelen der opgegeven doodsoorzaak door een *geneeskundige*, die in de opgave niets kon vinden om de justitie te waarschuwen, of anders aan te bevelen in gevallen van twijfel zich in verbinding te stellen met den behandelenden geneesheer. Op dezen brief ontving ik nog geen antwoord.

Het werpt wel een eigenaardig licht op den gang van zaken, hoe het met onze verklaringen van overlijden gaat, en men zou er toe komen om in een dergelijk geval alleen te vermelden: marasmus senilis, dan bracht men de familie niet in zulk een onaangename positie. Trouwens het hier abusief vermelde: „Spontaan fractuur” moest toch alle reden wegnemen om aan misdrijf te denken en alleen het feit, dat een geneesheer deze verklaring niet onder het oog gehad heeft vóór de opzending naar de justitie, maakt het voor ons — geneeskundigen — nog meer bezwaarlijk om alle vragen in te vullen.

Amsterdam, 20 Februari 1926.

P. A. DE WILDE.

DE MILITAIR-GENEESKUNDIGEN DIENST.

Op bldz. 792 en volgende van dit *Tijdschrift* van 20 Februari j.l., las ik een referaat van het artikel van dr. HEIJERMANS, getiteld: „Een Rijks-Geneeskundige Dienst” (*Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde*, Januari 1926). HEIJERMANS schrijft in zijn artikel o.a.: „Een voorbeeld van tegenwoordige (*ik spatieer*)geldverspilling: de militair-geneeskundige dienst .... enz.”. Uw redactie is zoo vriendelijk (?) in uw referaat de woorden „tegenwoordige geldverspilling” te vervangen door de woorden: „*ergerlijke* geldverspilling”.